

ergaa☐
tokko☐
qofa☐

**Qophii--D/r Naajii Ibraahiim
Arfaj
Hiikkaan -- Jamaal Muhammad
Ahmad**

رسالة واحدة فقط

تأليف -- د/ ناجي إبراهيم عرفج

الترجمة - الداعية جمال محمد أحمد

الله الله الله

الله

الله

- warreen dhugaan haqabarbaaduu .
- warreen qalbii waa hubattu qabaniif.

qabiyyee kitaabdichaa.

ga⁵ziilee osoo hinqaraane dura

du⁶ubii ijoo kitaabdichaa

to¹⁷umma Rabbii kitaaba wangeela
(kakuu dur) keessatti.

to¹⁸umma Rabbii kitaaba wangeelaa
(kakuu haarawa) keessatti.

to¹⁹ummaa Rabbii qur'aana kabajamaa
keessatti.

x²⁰mura

y²⁷da boodaa

ki²⁸abaafii hojiilee biroo tan abbaa
kitaaba qopheessee.

**gaafiilee osoo hindubbisne
duratti.**

1 (kitaaba ergaa takka jedhu
kanatti maaltu fedhame?

2 (wangeelle waayee isirraa maal
jedha?

3 (qur'aannii hoo waayee isii maal jedha?

4kana booda yaanni ati isirraati qabdu kana booda maal fakkaata?

ijoo dubbii

seenaa ilma namaa keessatti eega aadam uumamerraa kaasee ergaa bu'uraa kan haalaan murteessaa tahe tokkootu ilma namaatti ergame. ilma namaa ergaa kana yaadachiisuuf jeha, karaa sirriitti isaan qajeelchuuf

jecha, Rabbiin tokkichi haqaa
ergamtoota erge kanneen akka
aadam, nuuh, ibraahiim, muusaa,
iisaa, muhammad, (nageenyi
isaanirratti haajiraatuu) hunda
isaanii Rabbiin akka ergaa takka
namatti geessaniif erge.isiin sun:

gooftaan haqaa

Rabbiin tokkichi haqaa isuma qofaatu gabbaramaadhaa.

erge akka ergaa tana
umatatti geessaniif.

---- **nuuh** Rabbiin keessan Rabbii tokkichaa isuma qofa gabbaraa.

--- **ibraahiim** Rabbii keessan Rabbii tokkichaa isuma qofa gabbaraa.

--- **muusaa** Rabbiin keessan Rabbii tokkichaa isuma qofa gabbaraa.

---**iisaa** Rabbiin keessan Rabbii
tokkichaa isuma qofa gabbaraa.

---**muhammad** Rabbiin keessan
Rabbii tokkichaa isuma qofa
gabbaraa.

Rabbiin ergamtoota isaarraa
warreen murannoodhaa tiifii
kanneen biroo kani nuti beynuufii
hinbeeynes hojiilee ciccimtuu
hedduu akka raawwataniif
erge.sankeessaa:

1)ergaa Rabbii fuudhanii ummatatti
geessuu.

2)tokkummaa Rabbiitiifii rabbiif
qulqulleessuu nama barsiisuu.

3)fakkii gaarii ummanni karaa Rabbii keessatti itti hidhatu jechaafii hujiinis ummataaf tahuu.

4)ummata isaan jala deemu gara sodaa Rabbiitii fii isaaf ajajamuu qajeelchuu.

5)ummata isaan hordofu seera amantiitiifii haalaaf amala gaarii barsiisuu.

6)jallattootaafii mushriktoota taabota gabbaran qajeelchuu .

7)ilmi namaa akka du'a booda kaafaman,akka hojii isaaniirraa qorataman,namni Rabbitti amanee isa tokkichoomse kagaarii dalage galanni isaa akka jannata tahe,namni rabbitti dilaaye ajaja

isaa dide galti isaa ibidda jahannam
akka tahe ummata barsiisuu.

ergamtootaaf anbiyoota kana
Rabbuma tokkichaatu isaan erge
aalamni kuni umamtoota isa keessa
jiruun wajji jireenya Rabbiitti nama
qajeelcha. inni tokko tahuufii kan
waahunda uumu isa tahus
ragaadha. kanaf Rabbiin kan
aalama kana uume isa, waan isa
keessaa nama, bineensa,
raammoofii kanneen biroollee
Rabbumaatu uume. isuma ka
duaafii jiruu uume, jiruu
dhumtuufii jiruu haftus.

kitaabni amantaa tan
yahuudii, kiristaanaafii, tan
muslimaatis hundi isii Rabbiin
jiraachuufii tokkummaa isaa ni
mirkaneessiti.

namni dhugaa barbaadu kan
haqarratti hundaaye waayee Rabbii
wangeelaafii qur'aana keessatti gadi
fageenyaan yoo qorate sifa Rabbiin
ittiin kopha tahe tan
gabbaramtoonni kijibaa isatti
hinqindooyneen adda baasee
hubatuu dandaya. gariin sifaata
sanii kunoo tana.

1) gooftaan dhugaa kan uume
malee uumamaa miti

2) Rabbiin tokkicha shariika hinqabu, hedduu miti, hindhallesi hindhalannesi

3) Rabbiin fakkeessaa uumamtootaarraa qulqulluudha, adduniyatti ijji isa hingartu.

4) Rabbiin dur jiraataadha hindu'u, qaama uumama isaa keessa hinqubatu,

5) Rabbiin abdatamaadha, zaata isaatiin dhaabbataadha, uumamtoota isaarraa dureessa, isaanitti hinhaajamu, haadhaafii abbaanis isaaf hintaane, jaartiifii ilmas hingodhanne, cyaataafii dhugaatitti hinhaajamu, tokkottis gargaarsifatuu hinhaajamu.

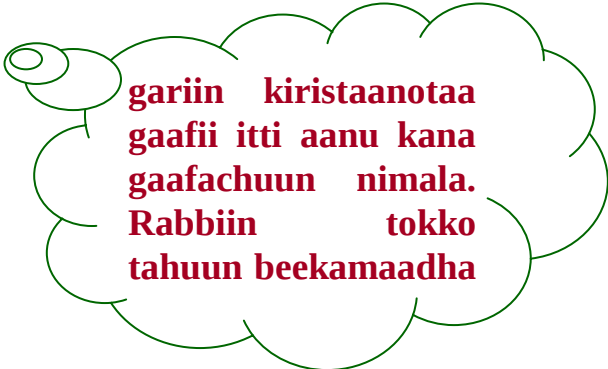
Ammoo uumaan Allaaha uume hundi isatti haajamti.

6) Rabbiin sifa guutamtuu fii kabajaatiin qophaa haqa godhatee jira. uumaa isaa keessaa tokkolleen isatti hinfakkaatu. kan akka fakkaataa isaa tokkolleen hinjiru.

sifaataa fii madaallii dubbatame kanaafii kanbiroo kan sifaata Rabbiirraa tahe ragaa godhachuun gabbaramtoota dharaa balaaleefatuun ni dandayama.

mee amma gama ergaa tokko kan olitti dubbatameetti deebiee, ragaalee tokko tokko tan

tokkummaa Rabbii mirkaneessitu
qur'aanaafii kitaaba wangeelaa

**gariin kiristaanotaa
gaafii itti aanu kana
gaafachuun nimala.
Rabbiin tokko
tahuun beekamaadha**

irraa isiniif fida. garuu san dura
yaada kanan isinii qooduu fedha.

dhugaan jiru kiristaana biratti
akkan ani qorannaa guddoo godhee

gaafii hedduu isaaniin wajji godhee
hubadhetti Rabbiin isaan biratti
akka asii gadii kana taha:

1) Rabbii abbaa

2) rabbi ilma

3) rabbi hafuura qulqulluu

ilaalchi haqaatiifi adeemsi sirrii
namni dhugaa qoratu tokko
kiristaanota kana akka gaafiiwwan
itti aanu kana gaafatu dirqisiisa.

- rabbiwwan sadihitti akeekaa
rabbiin tokko jechuu keessan
kana hiikkaan isaa maali?
- rabbiin tokkootu sadihi keessa
qubate moo sadihiitu tokko

keessa qubate (3keesa1 moo
1keessa3)?

dabalataan akka gariin
kiristaanaa amanutti rabbiwwan
sadeen kuni hojii,fakkiifi bifa adda
addaa qaban kunoo akka asiigadii
kanatti:

- 1)rabbii abbaa =inni kan uumu
- 2)rabbii ilma=inni ka furmaata
fidu)kabilisoomsu
- 3)abbii hafuura qulqulluuinni
marihachiisaa (jajjabeessaa)

jechi dharaa kan iisaan ilma
Rabbiiti jedhu yookaa inni rabbi

jedhu, yookaa qaama rabbirraayi
jedhu kuni waan towraatiifii injiil
dubbatteen walfaalleessa. towraatiifi
wangeelli Rabbiin waatokkolleen
isa arguu hindandayu duniyaa
keessatti :

"isin sagalee isaa hindhageenne
gonkuma, fuula isaatis hinagarre"

(wangeela yohannaa 5:37)

" tokkolleenuu isa hin agarre
konkuma, tokkolleenuu isa arguu
hindandayu".

(ergaa duraa gama tiwoosaawisitti (16:6

"tokkolleen na argee jiraachuu
hindandayu"

(alkhuruuj 20:33).

ragaalee kanaafii kanneen
birootis qabachuudhaan ani yeroon

gaafadhu hedduu nagaddisiisa mee
akkamitti jecha warreen iisaan
rabbi jedhaniifii waan kitaabni
qulqulluun mirkaneessitu kan
tokkolleenuu rabbiin hinagarre
sagalee isaatis hindhageenye
jedhu?

- yahuudaafii maatiin
nabiyyullaahi iisaa isa
hinagarree sagalee isaa
hindhageenyee?
- akkamitti towraatiifii injiil
rabbiin nam tokkollee isa
hinargu isa hindhagayu jechaa
murteessitee osoo jirtuu

akkamitti namni iiisaan mul'atu
kan sagaleen isaa dhagayame
isaan rabbi yookaan ilma
rabbiiti jedhan? iccitii dhokataa
waayee rabbii keessatti ifa
hinbahintu jiraa?

toowraat kana nimormiti. akkana
jechuudhaan yeroo rabbirraa ibsitu:
"ani anumaatu rabbi namalee rabbiin
biraa hinjiru. ani iccititti
hindubbanne kaayyoo kiyyas
dhokataa hingoone. ani anumaatu
Rabbi , ani dhugaadhan
dubbadha,ani waan dugaatahe
beeysis". (isaayyaas19:45)

**eega dubbiin akkana
taate mee dhugaan jiru
maali?**

maaloo keewwata dabre
qara'i.

amma adeemsa keenya kan
dhugaa barbaaduu gara macaafa
qulqulluufii qur'aana kabajamaa
haa deebifannuu. Adeemsa kana
booda yaaddoo guutuudhaan, ija
xiinxallaatiin, garaa
qulqulluudhaafii
amantummaadhaan kitaaba tana
keessattuu keewwata asii gaditti

dhihaatan yoo dubbistan ilaalcha
keessan beekuu nibarbaada.

yaada kana bilisa tahee
dhiheessuudhaaf.
keewwatoota kana
akkuma jiranitti lafa
kaaeera. mee yaaboo uf

**Rabbiin tokkicha haqaati (wangeela
keessatti):**

❖ Dhagayi yaa israa'iil: Rabbiin gooftaa keenya inni tokkicha.

(daawit 6:4)

❖ Rabbiin tokkichi lubbuu jireenyaa nuuf hinuumnee, rizqii nuuf hinkenninee?

(malaachi 2:15)

❖ akka beeytanii natti amantaniifi akka hubattaniifi ani anumaatu Rabbi, nadurattis Rabbiin hinjiru, nabooddattis Rabbiin hinjiraatu. Ani anumaatu Rabbi namalee fayyisaan hinjiru.

(isaayyaas 43:10-11)

❖ Ani anumaatu dura anumaatu boodasi namalee Rabbiin hinjiru. kan akka kiyyaa eenyu?

(isaayyaas 44:6)

❖ Ani anumaatu Rabbii isa malee gooftaan biroo hinjirree mitii? anumaatu kan tola ooluufii kan fayyisus ana. kanbiroo namalee hinjiru.

(isaayyaas 45: 21)

keewwatoota biroo kan

Rabbiin haqaa tokkicha wangeela keessatti (kakuu haarawa) keessatti.

❖ jiruun gaariin zalaalam ati Rabbii haqaa tokkicha tahuukee sibeekanii eyyeesuus kan ati ergite tahuu beekuudha..

(wangeela yohaannis 17:3)

❖ Rabbiin gooftaa keessanii gabbaraa, isuma qofaaf tajaajila godhaa.

(wangeela maateewoos 4:10)

❖ yaa israaiil dhagayi: gooytaan keenya Rabbii tokkicha. Rabbiin tokkicha isamalee kan biroo hinjiru.

(wangeela marqoos 12:28-33)

❖ Rabbiin tokkicha, jiddu jireeysi namaafii rabbi jidduu tokkuma, sun nama maqaan iyyeesuus jedhamu.

(ergaa duraa gara ximootwoosti 2:5)

❖ tokkoon isaanii isatti dhufee akkana isaan jedhe: kabajmoo gaarii, mee wanni gaariin isa hojjadhee jiruu zalaalam isaan argadhu maali?" (iisaan) deebisaa godhe: ((maaliif gaarii jettee nayaamta? gaariin Rabbii tokkicha malee hijiru))

(wangeela mateewoos 19: 16-17 akka kooppii mootii jemsiitti)

mee ragaa biroo kan
Rabbiin tokko qofa tahuu
mirkaneessu nidubbattaa?

Rabbiin tokkicha haqaati qur'aana keessatti:

- ❖ ((jedhi inni Rabbi tokkicha. Rabbiin abdatamaadha. hindhalle hindhalannes tokkolleen hiriya isaaf hintaane)).

lakkoofsi suuraa 113: aayata 1-4

- ❖ (gooytaan haqaa namalee hinjiruu nagabbaraa)).

lakkoofsi suuraa:21 aayanni 25)

- ❖ ((warreen rabbiin sadeessaa sadeeniiti jedhan dhugumatti kafaran, Rabbi tokkicha malee rabbiin biraa hinjiru, yoo waan jedhan kanarraa dhoowwamuu baatan warreen isaanirraa kafaran azaabni laaleessa tahe isaan tuquuf jiraata)).

(lakkoofsi suuraa:5 aayata 73)

- ❖ ((Rabbiin keessan Rabbi tokkicha)).

❖ ((mee Rabbiin biraa Rabbiin wajji nijiraa? yoo warra dhugaa taatan ragaa keessan fidadhaa jedhiin)). lakkofta suuraa 27 aayata 64)

xumura

27

wangeelaa akkana jedha"yaa israa'iil dhayi: Rabbiin gooytaa keenya Rabbii tokkicha... Rabbiin tokkicha kanbiroo isa malee hinjiru"(wangeela marqoos 12:8-33). Qur'aanni kabajamaanis dubbii tana akkanatti ibse: (Rabbiin tokko jedhi) (lakkoofsi suuraa 113: aayata1).

kitaabni wangeelaatis Rabbiin tokko qofa jedhee hindhiisne, kan uumeefii kan araaramu isuma qofa tahus ni mirkaneessa"akka beeytanii hubattanii amantaniifi ani Rabbiin anuma, naduras Rabbiin hinjiru, naboodas Rabbiin hinjiru. ani anumaatu Rabbi, namalee kan

araaramu hinjiru"isaayyaas 43:10-11).

kanaan ifatahee jira
dogoggora tahuun jecha iisaan
yookaa hafuurri qulqulluun rabbi
jedhu.ragaa tokkollee
hinqabu.isaan kuni umaa Rabbiiti,
homaa harkaa hinqaban, isaan
gabbaramtootaa miti, fakkii
Rabbiitillee miti qaama rabbiin
keessa qubatullee miti. fakkaataan
akka isaa hinjiru akka wangeelaafii
qur'aannis ibsanitti.

Rabbiin yahudarratti dallanee
jira sababaa isaan jallatanii Rabbiin
malee taabota gabbaraniif
jecha"dallansuun rabbii isaanirratti

buute"(lakkoofsa 3:25),muusaan jibicha isaanii kan warqii nicaccabse.

gama birootiin gareen tokkummaa Rabbiitti amantee kiristaanarraa roorroofii miidhaa hedduutu isii mudate waan Rabbitti amante qofaaf jecha.waan barnoota iisaa kan tokkummaa Rabbii mirkaneessu jirjiiruu diddeef jecha.waan jallina sadeessu kan phawloosiifi gareen isaa baaste waan diddeef jecha.

ijoon dubbii,Rabbiin aadam,nuuh,ibraahiim,muusaa,iisaa ,muhammadi fii nabiyyootaafii

ergamtoota hunda (nagayaaf
rahmanni isaanirratti haa bu'uu)
wanni ergeef akka ilmanama
Rabbitti amanutti yaamaniifi, akka
ibaadaa isaaf qulqulleesutti
yaamaniifi, akka isa
tokkichoomsanii shariika isaaf
hingooneefi. tuni ergaa isaanii
takkittiidha.

**Rabbiin haqaa tokko
qofaa isuma qofa
gabbaraa.**

eega ergaan anbiyootaa takka
taate amantiin isaaniitis takka. egaa
amantiin anbiyoota kanneenii
maali?

Rabbiif ajajamuun ergaa
nabiyyoota sanii hundaati. jechi
Rabbiif ajajmuu jedhu hiikkaan
isaa akka afaan arabaatti islaama
jechuudha.

islaamummaan amanti haqaa,
tan nabiyyoota hundaa tahuu, tahuu
qur'aanni kabajamaan
nimirkaneessa.dhugaa qur'aanni
ibse kana kitaaba wangeelaa

keessattis nimul'ata.(dhugaa kana kitaaba keenya kan itti aanutti kan jala buunee qopheessinu taha. yoo Rabbiin jedhe).

dhumarratti,bilisoomuuf ergaa kana kana fudhannee qalbii qulqulluun itti amanuu nu barbaachisa. **ammoo hojiin kuni qoftiin gayaadhaa miti!**nabiyyootaafii ergamtoota Rabbii hundatti amanuu barbaachisa. **(kuni nabiyyu muhammaditti amanuu ufkeessaa qaba)**seera isaanii jala deemuufii itti hojjachuu. kunoo

karaan jiruu gammachuu zalaalam kana.

yaa nama qalbii qulqulluun dhugaa barbaaddu kan bilisoomuu barbaaddu, waayee kana osoo yeroon si hindabarre itti yaaduu barbaachisa. duuti dingata sitti dhufuun duratti! eenyubbeeka yoom akka taate?

eegaa xiinxallitee gadi lallaalte booda dhimma cimaa kana keessatti qalbii qulqulluufii dammaqtuu

taaten murteessuu qabda.amma Rabbiin tokkicha goofta haqaa kan shariika hinqabne tahuu ragaa bahi, muhammadis nabiyyiifii ergamaa Rabbii kan akka nuuh, ibraahiim, muusaa,iisaa tahuu isaa mirkaneessi.

- ❖ kunoo amma shahaadaa jechuu
- ❖ nidandeessa.jechoota kana.

ash'hadu anlaailaaha illallaahu,
wa ash'hadu anna muhammadan
rasuulullaah" hiikkaan gooftaan
haqaan gabbaramu allaah malee
akka hinjirre ragaa ninbaha,
muhammad gabrichaafii ergamaa
isaa tahuus ragaa ninbaha.

shahaadaan tuni tarkaanfii
duraati karaa jiruu gaarii
zalaalamitti, akkasuma isiin bantuu
hulaa jannataati.

eega karaa kana qabachuu murteefatte,
saahiba kee yookaa ollaa kee
kamuslimaa akka masgiida dhihaatu
yooka markaza islaamaa sigeeyisu
gargaarsa gaafachuu nidandeessa.yoo
kara emeelaatiin naqunnamte (hedduu
nagammachiisa).

(jeedhiin yaagabroottan kiyyaa
kan lubbuu isaanii irratti
daangaa dabartan! rahmata

**Rabbii irraa abdii hinmuratinaa.
dhugumatti Rabbiin balleessa
hunda ni araarama. inni
araaramaadha, rahmatallee
godhaadha. gama Rabbii
keessanii deebi'aa isaaf ajajamaa
osoo azaabni isinitti hindhfneen
duratti, eegasii hintumsamtan.
osoo dingata isinii quba
hinqabne azaabni isinitti
hindhufneen durattigaarii waan
isinirratti buufamee (qur'aana)
jala deemaa.)**qur'aana kabajamaa -
lakkoofsi suuraa:39 aayaata 53-55

ammas waan birootu jira...

yaada dhumaa:

*eega erga tokko kan
jedhu kana hubannoon
dubbisan booda warri
dhugaa kan haqaa*

qabxiilee kanaafii kanneen biraatis
barruule tiyya tan itti aantu
keessatti bal'inaan ibsa yoo Rabbi
fedhe.

sirreefama niqeeballa.

Are You Curious?

If you are curious and interested in discovering more information about Islam, please visit our website:

www.discoveritsbeauty.com

Feel free to e-mail your questions or feedback to:

info@discoveritsbeauty.com